

Bruxelles, den 23.2.2024
COM(2024) 86 final

ANNEX

BILAG

til

forslag til Rådets afgørelse

om undertegnelse på Unionens vegne og om midlertidig anvendelse af aftalen mellem Den Europæiske Union på den ene side og Amerikas Forenede Stater på den anden side om sikkerhedsprocedurer for opsendelse af Galileosatellitter fra USA's område

**AFTALE
mellem
Den Europæiske Union
og
Amerikas Forenede Stater
om sikkerhedsprocedurer for opsendelse af Galileosatellitter fra USA's område**

DEN EUROPÆISKE UNION, i det følgende benævnt "EU",

og

AMERIKAS FORENEDE STATER, i det følgende benævnt "USA", i det følgende under ét benævnt "parterne",

SOM TAGER I BETRAGTNING den betydning, som rumteknologier har for nationer og deres borgere inden for kommunikation, telemåling, navigation og national sikkerhed,

SOM ER OVERBEVIST OM behovet for, at USA og EU samarbejder, således at fordelene ved disse vigtige teknologier kan udnyttes fuldt ud for alle relevante anvendelser,

SOM MINDER OM, at Galileo er EU's globale satellitbaserede navigationssystem, der har til formål at levere gratis positions- og tidsbestemmelsesoplysninger for en lang række sektorer såsom luftfart, jernbaner, skibsfart eller telekommunikation,

SOM ER BEVIDST OM, at import af EU-klassificeret udstyr til USA's område med henblik på opsendelse af satellitter indebærer iboende sikkerhedsrisici og fortjener passende sikkerhedsforanstaltninger og samarbejde mellem USA og EU,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at USA og EU begge har som mål at forebygge og beskytte mod misbrug af rumteknologier og derved styrke deres egen sikkerhed og yde deres borgere et højt sikkerhedsniveau,

SOM TAGER HENSYN TIL Galileosatellitternes strategiske og videnskabelige betydning og økonomiske værdi,

SOM ANERKENDER behovet for at sikre beskyttelse af klassificerede informationer og aktiver i forbindelse med opsendelse af Galileosatellitter,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at de tekniske udfordringer, der er forbundet med opsendelse af satellitter, gør den igangværende udveksling af oplysninger og samarbejdet mellem USA og EU absolut nødvendig,

SOM HENVISER TIL aftalen om fremme, tilrådighedsstillelse og brug af de satellitbaserede navigationssystemer, Galileo og GPS, samt tilhørende anvendelser mellem på den ene side Amerikas Forenede Stater og på den anden side Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater, der blev undertegnet på Dromoland Castle, Co. Clare, den 26. juni 2004,

SOM HENVISER TIL aftalen mellem Den Europæiske Union og regeringen for Amerikas Forenede Stater om klassificerede informations sikkerhed, udfærdiget i Washington den 30. april 2007, særlig artikel 19 (i det følgende benævnt "sikkerhedsaftalen"), og dens sikkerhedsordning om beskyttelse af klassificerede informationer, der udveksles mellem EU og Amerikas Forenede Stater, som blev godkendt ved udveksling af noter den 26. juli 2007 og den 26. februar 2008 (i det følgende benævnt "sikkerhedsordningen"),

SOM TAGER I BETRAGTNING, at Europa-Kommissionen har overdraget forvaltningen af kontrakterne om opsendelsestjenester for Galileo til Den Europæiske Rumorganisation, i det følgende benævnt "ESA", som gennemfører satellitopsendelserne for Den Europæiske Union, og

SOM TAGER HENSYN TIL det ansvar, som påhviler amerikanske kommercielle opsendelsestjenesteudbydere som defineret i USA's lovgivning, regulering, politik, gældende licenser og støtteordninger, samt den rolle og det ansvar, som de amerikanske ministerier og agenturer har i den forbindelse,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

Artikel 1 Anvendelsesområde

1. Denne aftale finder anvendelse på opsendelse af Galileosatellitter fra USA's område.
2. Begge parter anerkender, at EU's klassificerede udstyr og dokumentation vil blive eksporteret fra EU og importeret til USA, anvendt på USA's område og reeksporteret til EU. For at beskytte EU's klassificerede udstyr og dokumentation sikrer begge parter i tæt samarbejde med opsendelsestjenesteudbyderen, at der er truffet alle nødvendige og passende foranstaltninger i henhold til denne aftales betingelser til at kontrollere og beskytte sådant udstyr og sådan dokumentation.
3. Medmindre andet er fastsat i denne aftale eller bemyndiget af Europa-Kommissionen efter samråd med parterne, bevarer ESA's lokale sikkerhedsansvarlige (i det følgende benævnt "ESA LSO"), dennes repræsentanter og repræsentanter for Europa-Kommissionen eksklusiv adgang til EU's klassificerede udstyr og dokumentation i forbindelse med hver opsendelse fra det øjeblik, hvor sådant udstyr og sådan dokumentation ankommer til USA's område, til det øjeblik, hvor udstyret og dokumentationen fjernes fra USA's område.
4. Hvis EU's klassificerede informationer (i det følgende benævnt "EUCI") videregives til eller på anden måde modtages af USA's regering eller af godkendte tredjeparter, jf. artikel 5, stk. 4, eller andre tredjeparter, som parterne i fællesskab har truffet beslutning om, finder betingelserne i sikkerhedsaftalen og de heri indeholdte betingelser anvendelse på og regulerer beskyttelsen af sådanne EUCI, uanset hvilken europæisk enhed der leverer dem.

Artikel 2 Definitioner

I denne aftale forstås ved:

1. "EU's klassificerede informationer": informationer eller materiale mærket med en EU-sikkerhedsklassifikation, hvis uautoriserede videregivelse kunne forvolde EU's eller en eller flere af dets medlemsstaters interesser skade i forskellig grad EUCI kan foreligge i mundtlig, visuel, elektronisk eller magnetisk form eller i form af et dokument eller materiale, herunder udstyr og teknologi.
2. "EU's klassificerede udstyr og dokumentation": udstyr og dokumentation, der indeholder EUCI
3. "EU's beskyttede aktiver": enhver genstand eller ethvert materiale på en opsendelsesbase, der importeres til USA's område med henblik på opsendelse af en Galileosatellit, herunder, men ikke kun, EU's klassificerede udstyr og dokumentation
4. "sikre zoner": områder på opsendelsesbasen til opbevaring og håndtering af EU's beskyttede aktiver i overensstemmelse med EU's aftalemæssige arrangementer med opsendelsestjenesteudbyderen og opsendelsestjenesteudbyderens støtteordninger med opsendelsesbasen
5. "opsendelsesbase": et eller flere bestemte steder på den amerikanske stats ejendom med faciliteter til samling af løfteraketter, håndtering af dets brændstof, forberedelse af et rumfartøj til opsendelse, opsendelse og overvågning af opsendelser, som befinder sig på USA's område, og hvorfra opsendelsen af Galileosatellitterne skal finde sted
6. "kommerciel facilitet til behandling af nyttelast": facilitet til klargøring af et rumfartøj og nyttelast til opsendelse, som er beliggende på USA's område på privat ejendom uden for opsendelsesbasen
7. "sikkerhedshændelse": enhver begivenhed, der kan føre til uautoriseret adgang til eller brug, videregivelse, ændring eller destruktions af informationer, dokumentation eller udstyr eller indgriben i systemdriften af EU's beskyttede aktiver
8. "opsendelsestjenesteudbyder": den amerikanske organisation, som Europa-Kommissionen har indgået kontrakt med om at udføre opsendelsen af Galileosatellitterne
9. "Galileo": EU's selvstændige civile system for global satellitbaseret navigation (GNSS) under civil kontrol, som omfatter en konstellation af satellitter, kontrolcentre og et globalt net af jordstationer, som leverer positionsbestemmelses-, navigations- og tidsbestemmelsestjenester, herunder sikkerhedsbehov og -krav
10. "Galileosatellit": rumfartøj, der hører til Galileosystemet, og som importeres til USA's område med henblik på opsendelse

11. "Galileosatellitaffald": enhver Galileosatellit eller del heraf, herunder fragmenter og elementer heraf, som findes på USA's område eller i USA's territorialfarvande eller internationale farvande efter et uheld eller en ulykke, der involverer Galileosatellitten
12. "Den Europæiske Rumorganisation": mellemstatslig organisation, der blev oprettet ved konventionen vedrørende oprettelsen af en europæisk rumorganisation, der blev åbnet for undertegnelse i Paris den 30. maj 1975 og trådte i kraft den 30. oktober 1980. I overensstemmelse med artikel 28, stk. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/696 af 28. april 2021 om oprettelse af Unionens rumprogram og Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet (i det følgende benævnt "EU's rumforordning") har ESA af Den Europæiske Union fået overdraget opgaver vedrørende gennemførelsen af Unionens rumprogram, herunder indkøb og gennemførelse af specifikke kontrakter om opsendelsestjenester, som ESA udfører for Den Europæiske Union
13. "Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet" (i det følgende benævnt "EUSPA"): det EU-agentur, der er oprettet ved EU's rumforordning, og som af Europa-Kommissionen har fået overdraget forvaltningen og driften af Galileokomponenten i EU's rumprogram
14. "ESA's lokale sikkerhedsansvarlige": den af Europa-Kommissionen udpegede ESA-tjenestemand, som er ansvarlig for sikkerheden i forbindelse med EU's Galileoopsendelser
15. "ESA LSO-repræsentanter": ESA-personale og ESA-kontrahenter, som ESA LSO'en skriftligt har udpeget til at varetage en bestemt rolle, et bestemt ansvar eller en bestemt opgave på dennes vegne. Udpegelsen er begrænset til en bestemt opgave og giver ikke repræsentanten tilladelse til at handle på vegne af ESA LSO'en i generel forstand
16. "repræsentanter for Europa-Kommissionen": EU-personale, herunder EUSPA-personale og eksperter fra EU-medlemsstaterne, som Europa-Kommissionen skriftligt har udpeget til at varetage en bestemt rolle, et bestemt ansvar eller en bestemt opgave på dennes vegne. Udpegelsen er begrænset til en bestemt opgave og giver ikke repræsentanten tilladelse til at handle på vegne af Europa-Kommissionen i generel forstand.

Artikel 3

Importprocedurer

1. Import af EU's beskyttede aktiver til USA's område er underlagt USA's lovgivning, herunder love, der forvaltes eller håndhæves af USA's told- og grænsebeskyttelsesmyndighed Customs and Border Protection (CBP). CBP udøver i overensstemmelse med gældende lovgivning og politik skønsbeføjelser med hensyn til, om det er nødvendigt at inspicere genstandene.
2. EU giver i samarbejde med opsendelsestjenesteudbyderen de relevante amerikanske myndigheder alle de oplysninger, der kræves i henhold til amerikansk lovgivning, for at muliggøre toldklarering af EU's beskyttede aktiver, herunder opfyldelse af gældende

licenskrav. USA giver Europa-Kommissionen oplysninger om de forventede toldklareringsprocedurer.

3. Hvis CBP konstaterer, at der er behov for at inspicere en Galileosatellit eller andre af EU's beskyttede aktiver, kontakter det CBP-kontaktpunkt, der er udpeget i henhold til artikel 9, ESA LSO'en og sikrer så vidt muligt, at ESA LSO'en og/eller dennes repræsentanter er til stede ved en sådan inspektion. Enhver sådan toldinspektion gennemføres i overensstemmelse med gældende amerikansk lovgivning, i en sikker zone eller en anden facilitet på opsendelsesbasen, der er udpeget af parterne i fællesskab, og med en sikkerhed, som står i forhold til arten af den eller de genstande, der inspiceres, og foretages kun i det omfang, det er nødvendigt for at sikre overensstemmelse med amerikansk lovgivning.
4. ESA LSO'en kan anmode CBP om at afbryde enhver inspektion for at muliggøre forudgående bilateralt samråd mellem Europa-Kommissionen og det amerikanske udenrigsministerium. Hvis der ikke er umiddelbar fare for menneskeliv eller USA's nationale sikkerhed, forventer CBP at imødekomme en sådan anmodning.

Artikel 4

Beskyttelse af sikre zoner på opsendelsesbasen og EU's beskyttede aktiver

1. På en måde, der er i overensstemmelse med USA's lovgivning, politikker, procedurer og støtteordninger med opsendelsestjenesteudbyderen, gælder følgende:
  - a. USA træffer alle nødvendige og passende forholdsregler for at beskytte opsendelsesbasen mod enhver indtrængen, herunder de områder, der indeholder en sikker zone.
  - b. USA træffer alle nødvendige og passende foranstaltninger for at forhindre beskadigelse, ændring og manipulation af Galileosatellitter i forbindelse med opsendelsen fra det øjeblik, de ankommer til USA's område, til det øjeblik, de fjernes fra USA's område.
  - c. USA bekræfter efter anmodning fra Europa-Kommissionen status for facilitetssikkerhedsgodkendelsen for opsendelsestjenesteudbyderen og ejeren/operatøren af den kommercielle facilitet til behandling af nyttelast i henhold til USA's nationale lovgivning vedrørende opbevaring af klassificeret udstyr og dokumentation. USA underretter Europa-Kommissionen om enhver ændring af tidligere bekræftet status.
  - d. USA må ikke få adgang til eller inspicere EU's beskyttede aktiver på en opsendelsesbase, jf. dog artikel 3, stk. 3, artikel 5, stk. 4, og artikel 6, stk. 3. USA beskytter de sikre zoner mod enhver form for uautoriseret adgang, aflytning eller anden form for indblanding i de aktiviteter, der finder sted i de sikre zoner.

- e. USA's regering og støttende kontrahenters personale kan få adgang til og inspicere en sikker zone, der er beliggende på en opsendelsesbase, med det begrænsede formål at bekræfte overholdelsen af sikkerheds- og miljøkrav, med henblik på strafferetlig håndhævelse eller med andre formål som fastsat i artikel 5. I tilfælde af en sådan adgang eller inspektion skal USA's regering og støttende kontrahenters personale give et rimeligt varsel for at lette ESA LSO'ens eller dennes repræsentanters rettidige adgang til den sikre zone og må ikke udelukke ESA LSO'en eller dennes repræsentanter fra en sikker zone, undtagen i begrænsede tilfælde af presserende og umiddelbar trussel mod menneskers liv eller risiko for USA's nationale sikkerhed eller med henblik på strafferetlig håndhævelse. I sådanne tilfælde skal USA's regeringspersonale ikke desto mindre holde ESA LSO'en, eller, hvis vedkommende ikke er til rådighed, dennes repræsentanter tilstrækkeligt orienteret og gøre alt for at sikre uafbrudt drift af EU's videosystemer, der er godkendt i henhold til kontrakt med opsendelsestjenesteudbyderen.
  - f. USA må ikke hindre EU's anvendelse af lovformelig importeret telekommunikationskrypteringsudstyr i sikre zoner på opsendelsesbasen eller den kommercielle facilitet til behandling af nyttelast. EU må udelukkende anvende sådant udstyr gennem kommunikationsnet hos opsendelsestjenesteudbyderen eller den kommercielle facilitet til behandling af nyttelast, medmindre USA giver anden tilladelse.
2. USA holder ESA LSO'en underrettet gennem opsendelsestjenesteudbyderen, inden der træffes beslutning om at evakuere ethvert område på opsendelsesbasen i forbindelse med EU's opsendelse. I det omfang det er muligt under sådanne omstændigheder, skal EU have lov til at opstille vagt døgnet rundt i eller omkring de sikre zoner og at fortsætte med at fjernovervåge de sikre zoner via EU's videosystemer, der er godkendt i henhold til kontrakt med opsendelsestjenesteudbyderen.
  3. Forud for ibrugtagning eller lagring af EU's klassificerede udstyr og dokumentation i en sikker zone, der er beliggende på en opsendelsesbase eller en kommerciel facilitet til behandling af nyttelast, meddeler USA efter anmodning fra Europa-Kommissionen denne skriftligt om, at der er truffet alle nødvendige og passende sikkerhedsforanstaltninger.
  4. Bestemmelserne i denne artikel finder hovedsagelig anvendelse på aktiviteter og EU's beskyttede aktiver på en opsendelsesbase og omfatter, medmindre andet er fastsat i denne artikel, ikke aktiviteter og EU's beskyttede aktiver på en kommerciel facilitet til behandling af nyttelast. EU's aktiviteter og EU's beskyttede aktiver på en kommerciel facilitet til behandling af nyttelast reguleres primært af kontraktmæssige aftaler mellem EU, opsendelsestjenesteudbyderen og ejeren/operatørerne af en sådan facilitet.
  5. EU forelægger skriftligt USA en liste over EU's klassificerede udstyr og dokumentation, der indgår i en opsendelse, og en liste over EU's beskyttede aktiver.

6. Parterne udpeger i fællesskab skriftligt opsendelsesbasen, den kommercielle facilitet til behandling af nyttelast og de sikre zoner, der kan anvendes af EU i forbindelse med hver opsendelse.

Artikel 5

Sikkerhedsundersøgelse

1. I tilfælde af mistanke om en sikkerhedshændelse indberetter ESA LSO'en, hvis vedkommende finder det hensigtsmæssigt og efter et uddybende møde med opsendelsestjenesteudbyderens sikkerhedsansvarlige, sikkerhedshændelsen til USA's sikkerhedsmyndighed på opsendelsesbasen med henblik på yderligere undersøgelse. ESA LSO'en indberetter også sikkerhedshændelsen til det amerikanske udenrigsministerium.
2. Den amerikanske sikkerhedsmyndighed på opsendelsesbasen undersøger i samarbejde med opsendelsestjenesteudbyderen, ESA LSO'en og andre relevante organisationer enhver sikkerhedshændelse, der indberettes af ESA LSO'en.
3. Når en undersøgelse er afsluttet, forelægger USA en fuldstændig rapport for Europa-Kommissionen i overensstemmelse med artikel 25, litra b), i sikkerhedsordningen og angiver afhjælpende eller korrigerende foranstaltninger, der eventuelt skal træffes.
4. USA's regeringspersonale eller andre føderale eller delstatslige myndigheder, opsendelsestjenesteudbyderens personale og deres respektive støttende kontrahenter, der er i besiddelse af de nødvendige sikkerhedsgodkendelser, må kun få adgang til eller inspicere EU's beskyttede aktiver i tilfælde af en undersøgelse som følge af en sikkerhedshændelse, som ESA LSO'en har indberettet til USA's sikkerhedsmyndighed på opsendelsesbasen. En sådan adgang gives udelukkende til undersøgelsesformål og efter forudgående tilladelse fra Europa-Kommissionen som meddelt af ESA LSO'en til USA's sikkerhedsmyndighed på opsendelsesbasen. USA's sikkerhedsmyndighed på opsendelsesbasen eller en anden relevant amerikansk myndighed giver derefter tilladelse til, at relevant personale hos føderale og delstatslige forvaltninger og opsendelsestjenesteudbyderen og deres respektive kontrahenter får adgang til EUCI i overensstemmelse med tilladelsen fra Europa-Kommissionen.
5. I overensstemmelse med sikkerhedsaftalens artikel 3, stk. 3, beskyttes EU's klassificerede informationer, der videregives af Europa-Kommissionen, repræsentanter for Europa-Kommissionen eller ESA LSO'en, herunder dennes repræsentanter, til USA med henblik på gennemførelsen af denne aftale, eller som USA på anden vis modtager, af USA på en måde, der mindst svarer til den beskyttelse, som Den Europæiske Union giver. Bilag A til denne aftale finder anvendelse på informationer, der er stemplet, mærket eller betegnet "RESTREINT UE/EU RESTRICTED", og som er videregivet til eller på anden vis modtaget af USA.

6. Parterne anerkender, at en sikkerhedshændelse, der opstår på en kommerciel facilitet til behandling af nyttelast eller i transit, vil udgøre komplekse og unikke udfordringer med hensyn til jurisdiktion. Under sådanne omstændigheder vil USA's sikkerhedsmyndighed på opsendelsesbasen gøre sit bedste for at lette undersøgelsen af en sådan hændelse med de relevante parter, herunder EU, opsendelsestjenesteudbyderen, ejeren/operatøren af den kommercielle facilitet til behandling af nyttelast og relevante amerikanske føderale og delstatslige myndigheder.

Artikel 6 **Bjærgning af Galileosatellitaffald**

1. I tilfælde af et uheld eller en ulykke, der fører til ødelæggelse af Galileosatellitten, bemyndiger USA, på en måde, der er i overensstemmelse med USA's lovgivning, politikker, procedurer og USA's støtteordninger med opsendelsestjenesteudbyderen, ESA LSO'en, dennes repræsentanter og repræsentanterne for Europa-Kommissionen som meddelt af dennes kontaktpunkt, jf. artikel 9, til at:
  - a. deltage i søgningen og til at indsamle Galileosatellitaffald på de steder, hvor affaldet befinder sig
  - b. opbevare Galileosatellitaffald i en sikker zone under løbende overvågning af ESA LSO'en
  - c. transportere Galileosatellitaffald til Den Europæiske Unions område.
2. Under bjærgningsoperationerne underretter hver part straks den anden part, når den får kendskab til, hvor Galileosatellitaffaldet befinder sig, uden for det definerede søgeområde, i det omfang det er praktisk muligt, inden affaldet fysisk fjernes fra de steder, hvor det befinder sig.
3. USA's regering og opsendelsestjenesteudbyderens personale og deres støttende kontrahenter må kun inspicere bjærget Galileosatellitaffald med henblik på undersøgelse. I den forbindelse må de ikke hindre ESA LSO'ens tilstedeværelse. Inspektion af bjærget Galileosatellitaffald ud over en visuel inspektion bør kun finde sted efter konsultationer mellem parterne.
4. ESA LSO'en kan anmode kontaktpunktet i USA's føderale luftfartsmyndighed Federal Aviation Administration (FAA), der er udpeget i henhold til artikel 9, om, at enhver planlagt inspektion af Galileosatellitaffald suspenderes for at muliggøre forudgående bilateralt samråd mellem Europa-Kommissionen og det amerikanske udenrigsministerium. Hvis der ikke er umiddelbar fare for menneskeliv eller sikkerhed, forventer FAA at imødekomme en sådan anmodning.

Artikel 7 **Registrering**

1. For hver Galileosatellit, der opsendes fra USA's område i forbindelse med denne aftale, sikrer EU, at De Forenede Nationers generalsekretær får oplysninger om rumobjektet i overensstemmelse med konventionen om registrering af genstande, der sendes ud i det ydre rum, udfærdiget den 12. november 1974 (registreringskonventionen).
2. Parterne er enige om, at USA ikke er ansvarlig for registrering af Galileosatellitter i overensstemmelse med registreringskonventionen, og at USA ikke har jurisdiktion eller kontrol over sådanne genstande i det ydre rum.

Artikel 8 **Ansvar**

1. Såfremt Galileosatellitten eller en del heraf forvolder skade, der giver anledning til et eller flere erstatningskrav mod USA i henhold til folkeretten, gælder følgende:
  - a. USA kan søge at træde i stedet for Den Europæiske Union i et hvilket som helst forum, hvori et sådant krav fremsættes. EU letter en sådan indsats.
  - b. Hvis en sådan substitution ikke lykkes, indvilliger EU i at holde USA skadesløs og holde USA skadesløs i forbindelse med enhver finansiel forpligtelse, der måtte opstå som følge af bilæggelsen eller afgørelsen af sådanne krav. Parterne koordinerer forsvaret i forhold til sådanne krav.
  - c. I tilfælde af en tvist eller et potentielt krav underretter USA straks EU skriftligt herom og giver alle relevante oplysninger.
  - d. Hvis USA vælger at indgå forlig om kravet, bør det indhente EU's skriftlige samtykke, inden der indgås aftale om forlig. EU er kun ansvarlig for at holde USA skadesløs for forligsbeløbet, hvis det har givet sit samtykke til forliget.
  - e. Parterne er enige om at konsultere hinanden i alle relevante faser om, hvordan sådanne krav skal håndteres og afgøres.
2. I denne artikel forstås ved "skade" tab af menneskeliv, personskade eller anden svækkelse af helbredet eller tab af eller skade på ejendom tilhørende stater eller fysiske eller juridiske personer.
3. Intet i denne aftale skal fortolkes som en ophævelse af USA's suveræne immunitet eller andre privilegier eller immuniteter, der følger af folkeretlig sædvaneret, gældende traktater og aftaler mellem USA og Den Europæiske Union eller andre internationale retlige forpligtelser.

Artikel 9
Kontaktpunkter

1. For at lette gennemførelsen af denne aftale udpeger parterne operationelle kontaktpunkter for de i stk. 2 og 3 omhandlede enheder og meddeler hinanden skriftligt disse kontaktpunkter og deres kontaktoplysninger.

2. På Den Europæiske Unions vegne:
  - Europa-Kommissionen
  - Den Europæiske Rumorganisations lokale sikkerhedsansvarlige
  - Den Europæiske Rumorganisation
  - Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet
  - Opsendelsestjenesteudbyderen
  - Satellitfabrikanten.

3. På USA's vegne:
  - Sikkerhedsmyndigheden på opsendelsesbasen
  - Den øverste myndighed på opsendelsesbasen
  - Told- og grænsebeskyttelsesmyndigheden (CBP)
  - Federal Aviation Administration.

Artikel 10
Tvistbilæggelse

Eventuelle tvister mellem parterne, der opstår i henhold til eller vedrørende denne aftale, håndteres udelukkende gennem konsultationer mellem parterne.

Artikel 11
Andre aftaler

Intet i denne aftale ændrer eksisterende aftaler eller ordninger mellem parterne.

Artikel 12
Ikrafttræden og opsigelse

1. Denne aftale træder i kraft dagen efter datoen for modtagelse af den sidste note i en udveksling af diplomatiske noter, hvorved parterne har underrettet hinanden om, at de har afsluttet deres respektive interne procedurer med henblik på denne aftales ikrafttræden, og forbliver i kraft indtil den 1. januar 2027.
2. Den Europæiske Union og USA kan anvende hele eller dele af denne aftale midlertidigt i overensstemmelse med deres respektive interne procedurer og lovgivning. Den midlertidige anvendelse begynder dagen efter den dato, hvor:
  - a) Den Europæiske Union har meddelt USA, hvilke dele af denne aftale den foreslår anvendt midlertidigt, og
  - b) USA bekræfter sit samtykke til de dele af aftalen, der skal anvendes midlertidigt.
3. Hver part kan skriftligt meddele den anden part, at den agter at opsiges aftalen. Opsigelsen får virkning otte måneder efter datoen for modtagelse af underretningen.
4. Denne aftale kan ændres eller udvides efter skriftlig aftale mellem parterne.
5. Bilag A, hvori der fastsættes foranstaltninger til beskyttelse af RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer, udgør en integrerende del af denne aftale.

Artikel 13
Autentisk tekst

Den undertegnede engelske udgave af denne aftale er autentisk. Denne aftale er af EU også udfærdiget på bulgarsk, dansk, estisk, finsk, fransk, græsk, italiensk, kroatisk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk og ungarsk.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede, der er behørigt bemyndiget hertil af deres respektive myndigheder, undertegnet denne aftale.

Udfærdiget i (sted), den (...) dag i (år) i to originaleksemplarer på engelsk.

På Den Europæiske Unions vegne

På Amerikas Forenede Staters vegne

Bilag A

Foranstaltninger til beskyttelse af RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer

RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer kan foreligge i mundtlig, visuel, elektronisk eller magnetisk form eller i form af et dokument eller materiale, herunder udstyr eller teknologi.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer kan lagres på alle typer fysiske medier.

1. Anvendelsesområde og ansvarsområder

Foranstaltningerne i dette bilag finder anvendelse, hvis den amerikanske sikkerhedsmyndighed på opsendelsesbasen eller en anden kompetent amerikansk myndighed får leveret eller på anden måde modtager RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer i henhold til denne aftale. USA's regering eller godkendte tredjeparter, jf. artikel 5, stk. 4, eller andre tredjeparter, som parterne i fællesskab har truffet beslutning om, og som har adgang til RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer i henhold til denne aftale, er ansvarlige for håndtering, lagring og registrering af sådanne informationer som beskrevet heri.

2. Godkendelsesniveauer

RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer kan kun tilgås af godkendt USA- eller tredjepartspersonale, der har det krævede "need to know" som defineret af ESA LSO'en og den amerikanske sikkerhedsmyndighed på opsendelsesbasen. Inden der gives adgang, skal personerne gøres bekendt med reglerne og de relevante sikkerhedsstandarder samt retningslinjerne for beskyttelse af RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer, og de skal anerkende deres ansvar for at beskytte disse informationer.

Der kræves ikke personelsikkerhedsgodkendelse for godkendt USA- eller tredjepartspersonale, der får adgang til RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer.

3. Håndtering

RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer kan håndteres i sikre zoner på opsendelsesbasen som følger: Godkendt USA- eller tredjepartspersonale:

- a) skal lukke kontordøren, når de håndterer RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer
- b) skal lægge RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer væk eller dække dem til, hvis de får besøgende
- c) må ikke lade RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer ligge synligt fremme, når kontoret er ubemandet
- d) skal permanent vende skærme med RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer væk fra vinduer og døre for at forhindre, at de kan beskues. Bærbare computere, der anvendes på møder, skal være forsynet med blændingsafskærmning/privatlivsbeskyttelse på skærmen.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer håndteres uden for en sikker zone, hvis den, der er i besiddelse af informationerne, har lovet at overholde kompensationsforanstaltningerne for at beskytte dem mod uautoriserede personers adgang. Kompensationsforanstaltningerne skal mindst omfatte følgende:

- a) RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer må ikke læses på offentlige steder og må heller ikke efterlades uden opsyn på hotelværelser eller i køretøjer
- b) den, der er i besiddelse af RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer, skal til enhver tid have personlig kontrol over dem
- c) RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer skal transporteres på den måde, der er beskrevet i punkt 7 i dette bilag, mens de befinder uden for den sikre zone
- d) dokumenterne skal opbevares i passende aflåste møbler, når de ikke læses eller drøftes
- e) dørene til lokalet skal være lukkede, når dokumentet læses eller drøftes
- f) de nærmere oplysninger i dokumentet må ikke drøftes pr. telefon via en ubeskyttet forbindelse eller på Voice/Video over IP via en forbindelse, som ikke er krypteret med en godkendt løsning, eller i en ukrypteret e-mail eller i en e-mail, som er krypteret med en ikkegodkendt løsning
- g) mobile enheder skal være slukket (eller sat i flytilstand), mens dokumentet drøftes
- h) dokumentet må kun fotokopieres eller scannes på uafhængigt udstyr (ikke tilsluttet noget netværk) eller akkrediteret udstyr
- i) dokumentet må kun håndteres og opbevares midlertidigt uden for en sikker zone område i det tidsrum, der er absolut nødvendigt
- j) den, der er i besiddelse af det klassificerede dokument, må ikke smide det ud, men skal returnere det til opbevaring i en sikker zone eller sikre, at det destrueres i en godkendt makulator.

4. Opbevaring

Fysiske kopier af RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer, herunder transportable lagringsmedier med ukrypterede informationer eller med informationer, der er krypteret med en ikkegodkendt krypteringsløsning, opbevares i aflåste kontormøbler i en sikker zone. De kan midlertidigt opbevares uden for en sikker zone, hvis den, der er i besiddelse af informationerne, har lovet at overholde relevante kompensationsforanstaltninger som omhandlet i punkt 2, anden del.

5. Distribution og videregivelse

Håndtering og forvaltning, herunder distribution af RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer, påhviler den person, der er i besiddelse af informationerne.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer må ikke videregives uden forudgående skriftligt samtykke fra Europa-Kommissionen.

6. Elektronisk overførsel

De nærmere bestemmelser for elektronisk overførsel af RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer inden for USA's interne statslige netværk besluttet fra sag til sag gennem konsultationer mellem parterne.

7. Transport af RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer

Afhængigt af hvilke midler der er til rådighed eller af de særlige omstændigheder, kan RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer håndbæres i form af papirdokumenter eller på mobile lagringsmedier.

En forsendelse kan indeholde mere end én pakke RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer, forudsat at "need to know"-princippet overholdes.

Den emballage, der anvendes, skal sikre, at indholdet ikke kan ses. RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer transporteres i en uigennemsigtig emballage, såsom en kuvert, en uigennemsigtig mappe eller en dokumentmappe. Der må udvendigt på emballagen ikke være nogen angivelse af, hvilket indhold eller hvilken klassifikationsgrad der er tale om. Den inderste emballage, hvis en sådant anvendes, mærkes RESTREINT UE/EU RESTRICTED. Af begge lag skal fremgå den tiltænkte modtagers navn, stillingsbetegnelse og adresse samt en returadresse, i tilfælde af at leveringen ikke kan foretages.

Enhver sikkerhedshændelse, der involverer RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer, som transporteres af godkendt personale eller kurerer, indberettes med henblik på efterfølgende undersøgelse til ESA LSO'en og den amerikanske sikkerhedsmyndighed på opsendelsesbasen.

Mobile lagringsmedier, der anvendes til transport af RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer, ledsages af en følgeseddel med nærmere oplysning om de mobile lagringsmedier, der indeholder de klassificerede oplysninger, samt alle filer, der findes på dem, således at modtageren kan foretage den fornødne kontrol.

Kun de nødvendige dokumenter må lagres på medierne. F.eks. skal alle de klassificerede informationer, der findes på f.eks. en USB-nøgle, være til den samme modtager. Afsenderen skal være opmærksom på, at store mængder klassificerede informationer, der er lagret på sådant udstyr, kan berettige en højere klassifikationsgrad for udstyret samlet set.

Kun mobile lagringsmedier med den rette klassifikationsmærkning må benyttes til at transportere RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer. Hvis informationerne er krypteret med en godkendt løsning, er der ikke noget krav om, at mobile medier skal være mærket.

8. Gengivelse

Gengivelse af RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer skal foretages af den, der håndterer informationerne, og begrænses til strengt operationelle behov, forudsat at udstederen ikke har stillet særlige betingelser herfor. Den, der håndterer dokumentet, skal føre en fortegnelse over den distribution, vedkommende har foretaget.

9. Destruktion og sletning af RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer

Kun makulatorer med sikkerhedsniveau 4 i DIN 32757 og sikkerhedsniveau 5 i DIN 66399 eller tilsvarende kan benyttes til destruktion af RESTREINT UE/EU RESTRICTED-dokumenter. Strimler fra godkendte makulatorer kan bortskaffes som normalt kontoraffald.

Alle medier og alt udstyr, der indeholder RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer, skal renses grundigt, når de er udtjent. Elektroniske data destrueres eller slettes fra IT-ressourcer og tilhørende lagringsmedier på en måde, der giver rimelig garanti for, at informationerne ikke kan gendannes. Rensningen skal fjerne data fra lagringsudstyret og alle etiketter, mærkninger og aktivitetslogge.

10. Afklassificering

RESTREINT UE/EU RESTRICTED-informationer må ikke afklassificeres uden Europa-Kommissionens tilladelse.